

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาสังคมศึกษา" มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่มีอยู่ในวิทยาลัยครู 5 แห่ง ว่า มีวิธีการจัดการอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ตลอดจนศึกษาความสนใจในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษา เพื่อที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ว่า จะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่และอย่างไร ผู้วิจัยคิดว่าผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และช่วยให้นักศึกษาฝึกหัดครูได้เห็นคุณค่าของการร่วมมือกันจัดกิจกรรมและให้ความสนใจตลอดจนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการศึกษาสอดคล้องความมุ่งหมายของการศึกษาที่เป็นการพัฒนาคนให้ครบองค์คือ ทัศนศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และหัตถศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด เพื่อถามอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครู 5 แห่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเติมคำหรือข้อความ แบบเลือกตอบและแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และได้นำแบบสอบถามไปลองใช้กับอาจารย์ 10 คน และนักศึกษา 20 คน ของวิทยาลัยครูธนบุรี แลวนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อส่งไปถามกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คืออาจารย์สังคมศึกษาในวิทยาลัยครู 50 คน มีอาจารย์ตอบแบบสอบถามเพียง 42 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 84 และนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นปีที่ 2 400 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนมาเพียง 366 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.5

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ แล้วคิดหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยนำหนักของคำตอบ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา แลวนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบบสอบถามที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาจำนวน 42 คน และ นักศึกษาจำนวน 366 คน มีดังนี้

ก. รายละเอียดเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาทั้ง 42 คน เป็นอาจารย์ชาย 16 คน หญิง 26 คน ทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยครู 5 แห่ง คือวิทยาลัยครูระยอง วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยาและวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงราชบุรี อายุโดยเฉลี่ยของอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาคือ 31.26 ปี เป็นโสดเสีย 20 คน และสมรสแล้ว 22 คน ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับการศึกษามัธยมศึกษาคือมีจำนวน 21 คน รองลงมาคืออาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและปริญญาโทในประเทศและต่างประเทศซึ่งมีอยู่ 6 คน นอกนั้นมีวุฒิดการศึกษาระดับการศึกษามหาบัณฑิต ครุศาสตร์บัณฑิต ครุศาสตร์มหาบัณฑิต อักษรศาสตรบัณฑิต และศึกษาศาสตรบัณฑิต

2. อาจารย์ส่วนใหญ่จะต้องสอนทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นและชั้นสูงซึ่งคิดเป็นร้อยละ 52.38 ส่วนอาจารย์ที่สอนเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นปีที่ 1 มีเพียง 2 คนคิดเป็นร้อยละ 4.76 ซึ่งมีจำนวนเท่ากับอาจารย์ที่สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงปีที่ 1 อาจารย์ร้อยละ 26.19 สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นปีที่ 2 และอาจารย์ร้อยละ 11.90 สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงปีที่ 2

3. อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.48 สอนวิชาสังคมศึกษา 6 รองลงมาร้อยละ 38.10 สอนสังคมศึกษา 4 และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 19.05 สอนวิชาสังคมศึกษา 3 ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่อาจารย์เคยสอนวิชาสังคมศึกษามาแล้วคือ 5.67 ปี เวลาที่อาจารย์จะต้องสอนวิชาสังคมศึกษาในหนึ่งสัปดาห์คือ 13.79 ชั่วโมงโดยเฉลี่ย และระยะเวลาเฉลี่ยที่อาจารย์จะต้องสอนทุกวิชารวมกันคือ 13.90 ชั่วโมง

4. นอกจากการสอนวิชาสังคมศึกษาแล้ว อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.24 ยังมีหน้าที่พิเศษคือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของชุมนุมต่าง ๆ รองลงมาคือเป็นอาจารย์นิเทศการฝึกสอน อาจารย์ที่ปรึกษาทางค่านิชาการและอื่น ๆ ตามลำดับ .

5. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ควรศึกษา เพราะเป็นวิชาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้มีความรู้ลึกซึ้งสามารถ

นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้ มีเพียงส่วนน้อยที่คิดว่าเป็นวิชาที่ไม่น่าสนใจ เพราะเนื้อหาซ้ำซาก

6. ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นในวิทยาลัย ในความเห็นของอาจารย์ส่วนใหญ่คือชุมนุมวิชาการต่าง ๆ และกิจกรรมสำหรับหมวดวิชาต่าง ๆ

7. บริการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยได้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาได้แก่ ห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องเรียนเฉพาะวิชาสังคมศึกษา อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคิดว่า บริการที่วิทยาลัยจัดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาคือ ห้องประชุม

8. ชุมนุมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในความเห็นของอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ชุมนุมสังคมศึกษา รองลงมาคือชุมนุมทัศนศึกษา ชุมนุมจริยศึกษา ชุมนุมคายอาสาสมัคร อาจารย์ส่วนน้อยที่สุดคิดว่า คือชุมนุมผู้นิยมโซลีนคาไทยและชุมนุมโบราณคดี

9. ความนิยมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์ส่วนใหญ่คือ จัดรวมกันหมดทุกวิชา รองลงมาคือวิชาประวัติศาสตร์ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดนิยมจัดวิชาศีลธรรม ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์ส่วนใหญ่จัดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่การไปทัศนศึกษา อาสาพัฒนาชุมชน อภิปราย ปาฐกถาหรือโต้วาที การฉายภาพยนตร์ รวบรวมเอกสาร สถิติและข่าวสารที่สำคัญ การจัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ ตลอดจนการร่วมพิธีกรรมทางศาสนาและร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคมและการเมือง

10. ในการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานั้น ผู้มีหน้าที่ดำเนินการจัดในความคิดเห็นของอาจารย์ส่วนใหญ่คือ หัวหน้าหมวดวิชา รองลงมาคืออาจารย์หมวดสังคมศึกษาและนักศึกษา และในการวางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง อาจารย์ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือให้มีส่วนร่วมวางแผนเพียงบางครั้งเท่านั้น ส่วนการกำหนดความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชานั้นนั้นอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรจะกำหนดความมุ่งหมายทุกครั้ง

11. ความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ต้องการให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเพื่อจะได้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นและต้องการให้รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ต้องการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิจรรณญาณที่ดี มีความรับผิดชอบ รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

12. วิธีการวัดผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์ส่วนใหญ่คือ การให้เขียนรายงานส่งเป็นรายบุคคล การอภิปรายในชั้นเรียน ทดสอบความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด และเขียนรายงานเป็นกลุ่ม นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์นักศึกษาอีกด้วย ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการวัดผลอยู่ในเกณฑ์มากและเมื่อทำการวัดผลแล้ว อาจารย์ส่วนใหญ่ได้นำผลที่ได้จากการวัดผลไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป รองลงมาคือนำไปคิดเป็นคะแนนการรวมกิจกรรมและคิดเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนหมวดวิชาสังคมศึกษา มีอาจารย์จำนวนน้อยที่นำผลไปคิดคะแนนเพื่อเปรียบเทียบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษา

13. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในการรวมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่คิดว่ามีความสัมพันธ์กันมาก แต่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมมากเกินไปก็ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง

14. เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิทยาลัยได้ดำเนินการโดยให้มีการประชุมระหว่างอาจารย์หัวหน้าหมวด อาจารย์ที่ปรึกษาของชุมชนต่าง ๆ และอาจารย์ในหมวดวิชาสังคมศึกษา และจัดงบประมาณอุปกรณ์และสถานที่จัดกิจกรรมไว้ให้เพียงพอจะมีการวัดผลทุกครั้งที่จัดกิจกรรมเสร็จ เพื่อจะได้ปรับปรุงและแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

15. ระยะเวลาที่ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดตามโอกาสซึ่งสอดคล้องกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น รองลงมาคือจัดในเวลาเรียนตามปกติ วันหยุดราชการ เป็นต้น

16. ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการสอน เนื่องจากต้องรับภาระมากเกินไป จนเป็นเหตุให้สอนได้ไม่เต็มที่ และนักศึกษาไม่สนใจ เพราะขาดการติดต่อประสานงานที่กระหว่างอาจารย์และนักศึกษา เมื่ออาจารย์ประสบปัญหาและอุปสรรคแล้ว อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา และอาจารย์ในสายวิชาเดียวกัน มีอาจารย์จำนวนน้อยที่ขอความช่วยเหลือจากผู้อำนวยการและผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง

17. เกี่ยวกับผลสำเร็จในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่ผ่านมา อาจารย์ส่วนใหญ่ก็เห็นว่ามีส่วนน่าพอใจ แต่ยังคงปรับปรุงอีกมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมในส่วนภูมิภาคมีปัญหาทางการเงิน อุปกรณ์ เวลา แหล่งวิทยากร และที่สำคัญคืออาจารย์กับนักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของกักรจัดกิจกรรมเลย อย่างไรก็ตามกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชานี้ก็ยังมีประโยชน์อยู่ คือช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งช่วยให้เข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น และช่วยให้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถรวมกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีขึ้น เนื่องจากนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

18. อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดและปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาว่า ผู้บริหารของสถานศึกษาคควร จะเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมและพยายามให้การส่งเสริม โดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่าย และมีการวางแผนการจัดร่วมกันอย่างมีระบบและรัดกุม จะต้องกำหนดความมุ่งหมายทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมให้มากที่สุด เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จแล้วก็ควรมีการวัดผลเพื่อจะได้หาทางแก้ไขต่อไป ที่สำคัญคือจะต้องมีงบประมาณการจัดกิจกรรม เวลา อุปกรณ์ บุคคลากร และสถานที่จัดอย่างพร้อมเพรียง และควรมีการแนะนำอาจารย์และนักศึกษากังวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาด้วย

ข. รายละเอียดเกี่ยวกับนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

1. นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี ซึ่งมีจำนวน 366 คน เป็นชาย 188 คน หญิง 178 คน มีอายุเฉลี่ยประมาณ 18.37 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี

2. ในด้านความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยได้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนวิชาสังคมศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าเป็นห้องสมุด รองลงมาคิดว่าเป็นห้องโสตทัศนศึกษา ห้องเรียนเฉพาะวิชาสังคมศึกษา และห้องชุมนุมสังคมศึกษา

3. ในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่วิทยาลัยจัดขึ้นนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของชุมนุมสังคมศึกษา รองลงมาคือชุมนุมภาษาอังกฤษ ชุมนุมกายอาสาสมัคร

ชุมนุมจริยศึกษา และชุมนุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดเพียงบางครั้งที่เท่านั้น และการที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชานี้ก็เพราะ ต้องการได้ประสบการณ์และความรู้เพิ่มขึ้น และคิดว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้มีความเข้าใจบทเรียนและผลการเรียนจะดีขึ้น ทำให้รู้จักปรับตัวให้อยู่ได้กับสังคมอีกด้วย นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังรู้สึกว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานี้ช่วยให้ตนมี ประสบการณ์และความรู้เพิ่มขึ้น ช่วยให้รู้จักปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น ทำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และทำให้รู้จักหน้าที่การรับผิดชอบยิ่งขึ้น ตลอดจนทำให้ผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาคืบขึ้นอีกด้วย

5. วิธีการวัดผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าคือการให้เขียนรายงานส่งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม หรืออภิปรายในชั้นเรียน ซึ่งจะมีการวัดผลเพียงบางครั้งที่เท่านั้น และอาจารย์ก็นำผลที่ได้จากการวัดผลไปคิดเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในหมวดวิชาสังคมศึกษา และใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

6. นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดและปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาว่า หลักสูตรวิชานี้ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และอาจารย์จะต้องมีความรอบตัว และสนใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ สามารถนำมาใช้ประกอบการสอนให้เห็นจริงยิ่งขึ้น ในการสอนควรรู้วิธีสอนแบบต่าง ๆ และมีอุปกรณ์ช่วยใ้มากขึ้น อาจารย์ควรเป็นกันเองกับนักศึกษา กิจกรรมที่จัดก็ควรเร้าความสนใจของนักศึกษาส่วนใหญ่ และให้ทุกคนมีส่วนร่วม โดยจัดให้เหมาะกับวุฒิภาวะของผู้เรียน และส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รู้จักคนควา แก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยมีวิจารณ์ที่ดี และควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาให้มากขึ้น และควรมีการวัดผลทุกครั้งที่ดีเสร็จ ที่สำคัญคือวิทยาลัยควรมีห้องเฉพาะของหมวดสังคมศึกษา ซึ่งมีหนังสือและอุปกรณ์อย่างพร้อมเพรียง และวิทยาลัยควร จัดงบประมาณในการจัดกิจกรรมไว้ใ้ใ้ใ้ เพื่อให้นักศึกษาจะได้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป

7. เกี่ยวกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจ ในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานั้น ปรากฏว่าความสัมพันธ์สัมพันธระหว่างข้อมูล

2 ชุด ของนักศึกษาในวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน เว้นแต่วิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี และวิทยาลัยครูนครปฐม ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หมายความว่า ถ้านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำก็จะมี ความสนใจในกิจกรรมสูงหรือต่ำด้วย แต่จะมีอีกส่วนหนึ่งที่ไม่เป็นไปตามนี้ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาชายหรือหญิงนั้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาชาย หญิง ในวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี และนักศึกษาหญิง วิทยาลัยครูนครปฐม ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน ยกเว้นนักศึกษาชาย วิทยาลัยครูนครปฐมที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หมายความว่า นักศึกษาชายในกลุ่มนี้จะมีบางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำก็จะมี ความสนใจในกิจกรรมสูงหรือต่ำด้วย และมีอีกส่วนหนึ่งที่ไม่เป็นไปตามนี้

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์กัน แต่อย่างน้อยมากแทบจะไม่มี ความสัมพันธ์กันเลย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาสังคมศึกษา" ผู้วิจัยได้ขอคนพบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ในด้านที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา และความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่จะต้องทำการสอนทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นและชั้นสูง และยังมีภาระหน้าที่พิเศษอีกคือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของชุมนุมต่าง ๆ เป็นอาจารย์นิเทศการฝึกสอน และอาจารย์ที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ ซึ่งทำให้มีภาระมากเป็นเหตุให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาได้ไม่เต็มที่

คือจัดอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น อย่างไรก็ตามอาจารย์ส่วนใหญ่ก็มีความเห็นว่า วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ควรศึกษา เพราะเป็นวิชาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้มีความรู้ลึกซึ้งและนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้

ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทางวิทยาลัยจะจัดกิจกรรมในรูปของชุมนุมวิชาการต่าง ๆ และกิจกรรมสำหรับหมวดวิชา ซึ่งได้แก่ชุมนุมสังคมศึกษา ชุมนุมทัศนศึกษา ฯลฯ และทางวิทยาลัยก็ได้จัดห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องเรียนเฉพาะวิชาสังคมศึกษาขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการคืออาจารย์หัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์หมวดวิชาสังคมศึกษาและนักศึกษาร่วมกันจัด แต่อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดเพียงบางครั้งเท่านั้น แต่ก็ได้มีการกำหนดความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งมีความมุ่งหมายที่จะให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง จะได้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น และฝึกให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จแล้ว อาจารย์ได้ทำการวัดผลโดยการให้เขียนรายงานส่งเป็นรายบุคคล อภิปรายในชั้น และทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่จัด โดยนำผลจากการวัดผลไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป และนำไปคิดเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนหมวดวิชาสังคมศึกษาค้น อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันมาก

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ วิทยาลัยได้จัดให้มีการประชุมอาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาและอาจารย์ในสาขาวิชาเดียวกัน ตลอดจนจัดงบประมาณ สถานที่และอุปกรณ์อย่างเพียงพอไว้ให้ ซึ่งตรงกับภารกิจของ สุขุมาลัย ชูวิวัฒนาวานิชย์¹ คืออาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าการบริการความสะดวกทางโสตทัศนอุปกรณ์ของ

¹ สุขุมาลัย ชูวิวัฒนาวานิชย์, "ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา ๗" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515).

วิทยาลัยมีเพียงพอแล้ว ส่วนระยะเวลาที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานั้น มักจัดตามโอกาสซึ่งสอดคล้องกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น หรือจัดในเวลาเรียนตามปกติและวันหยุดราชการ ซึ่งตรงกับข้อค้นพบของ อัมพร ศิลารังษี² ที่ว่ากรจัดกิจกรรมในวันหยุดราชการและวันหยุดพิเศษ และโอกาสสำคัญ ๆ ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของ พูนศิริ เจริญพันธุ์³ ที่ว่า "กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดนั้นไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเท่าที่ควร เพราะจัดในวันหยุดอันเป็นโอกาสพักผ่อนและทำกรบ้านของนักเรียน"

อาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการสอน เนื่องจากต้องรับภาระมากเกินไปจนเป็นเหตุให้สอนได้ไม่เต็มที่ และนักศึกษาไม่สนใจซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ บุทธิวัลย์ วณิชจินดา⁴ เมื่อประสบปัญหาดังกล่าว อาจารย์มักจะขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา

จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่ผ่านมา อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีส่วนน่าพอใจ แต่ยังคงปรับปรุงอีกมาก แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาก็ยังมีประโยชน์ในการช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น ข้อค้นพบนี้ตรงกับกรวิจัยของ ทองสุข รัตนศรีวงศ์⁵ ที่ว่า "กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีประโยชน์ในการส่งเสริมความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มและส่งเสริมการเรียนในชั้นให้ดีขึ้น" นอกจากนี้อาจารย์ยังพบว่า นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นอีกด้วย อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น ทุก ๆ ฝ่ายจะต้องให้ความร่วมมือกัน มีการวางแผนงานกันอย่างละเอียดรอบคอบ มีการตั้งความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ทุกครั้ง ที่สำคัญจะต้องมีงบประมาณ เวลา อุปกรณ์ในการจัดอย่างพร้อมเพรียงเพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรม ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ วัชรรา คลายนาท⁶

²อัมพร ศิลารังษี, เรื่องเดิม.

³พูนศิริ เจริญพันธุ์, เรื่องเดิม.

⁴บุทธิวัลย์ วณิชจินดา, เรื่องเดิม.

⁵ทองสุข รัตนศรีวงศ์, เรื่องเดิม.

⁶วัชรรา คลายนาท, "ปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมแบบประสม" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513).

ที่เสนอแนะให้ปรับปรุงด้านเวลา งบประมาณ อุปกรณ์และสถานที่ในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอ

2. เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษา และความสนใจในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ใ้พบว่า

นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าบริการที่ช่วยส่งเสริมการเรียนวิชาสังคมศึกษาที่วิทยาลัย ได้จัดคือห้องสมุด และกิจกรรมที่นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเข้าร่วม คือชุมนุมสังคมศึกษา ชุมนุมภาษาอังกฤษส่วนการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานั้น นักศึกษามีโอกาสร่วมในการวางแผนการจัดเพียงบางครั้ง แต่ที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพราะต้องการได้รับประสบการณ์และความรู้เพิ่ม และคิดว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตร จะช่วยให้มีความเข้าใจบทเรียนและผลการเรียนดีขึ้น

นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ทันสมัยขึ้น และเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน เวลาสอนอาจารย์ควรใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ โดยมีอุปกรณ์ประกอบการสอนและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาให้มากขึ้น โดยเฉพาะการไปทัศนศึกษา หรือการศึกษานอกสถานที่ และวิทยาลัยควรมีห้องเฉพาะวิชาสังคมศึกษา และงบประมาณการจัดกิจกรรมไว้ให้เพียงพอเพียง

สำหรับการหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานั้น ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงราชบุรี ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาในวิทยาลัยดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กัน นอกจากวิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี และวิทยาลัยครูนครปฐมที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า ถ้านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ ก็จะมี ความสนใจในกิจกรรมสูงหรือต่ำด้วย แต่จะมีอีกส่วนหนึ่งซึ่งไม่เป็นไปตามนี้ และเมื่อแยกเพศของนักศึกษาแล้วปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาชายและหญิงในวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี และนักศึกษาหญิงวิทยาลัยครูนครปฐม ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาในวิทยาลัยดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กัน ยกเว้น

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ระดับ .05 แสดงว่าข้อมูล 2 ชุด ของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันแน่นอนมาก นั่นคือนักศึกษาในกลุ่มนี้บางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำก็จะมี ความสนใจในกิจกรรมสูงหรือต่ำด้วย และมีอีกส่วนหนึ่งที่ ไม่เป็นไปตามนี้ ซึ่งผลของการวิจัยนี้ตรงกับ การวิจัยของ จุไรศรี สุทธิศรีสังข์⁷ ที่ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการรวมกิจกรรมกับคะแนนสอบเป็นลบ แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

ข้อเสนอแนะ

ผลของการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาสังคมศึกษา" นี้ ทำให้ผู้วิจัยทราบปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา และเกิดแนวคิดในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการควร เน้นความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เท่าเทียมกับเนื้อหาสาระทางวิชาการ และกำหนดเป็นนโยบายให้แน่นอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมทั้งให้การสนับสนุนโดยการจัดงบประมาณการจัดกิจกรรมไว้ให้เพียงพอ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้วิทยาลัยครูและโรงเรียนทั่วไปมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่มีประสิทธิภาพและมีการจัดกิจกรรมใหม่มากยิ่งขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะต่อกรมการฝึกหัดครู

1. กรมการฝึกหัดครูควรถือว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นสิ่งที่จำเป็นในอันที่จะให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาคีขึ้น แต่การที่จะจัดกิจกรรมใหม่มีประสิทธิภาพในสถาบันฝึกหัดครู

⁷จุไรศรี สุทธิศรีสังข์, เรื่อง เกม.

ได้นั้น กรมการฝึกหัดครูจะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้วิทยาลัยครู เข้าใจในคุณค่าและวิธีการ จัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการสัมมนาผู้บริหาร อาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามสมควร

2. ควรทำหนังสือคู่มือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการ จัดกิจกรรมในด้านการวางแผน การตั้งจุดมุ่งหมาย วิธีดำเนินการจัดการวัดและประเมินผล โดยจะต้องจัดให้เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมของแต่ละวิทยาลัย หรือแต่ละภาคการศึกษาด้วย

3. กรมการฝึกหัดครูควรให้ศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิชาสังคมศึกษาและวิชาอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ พร้อมทั้งติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. กรมการฝึกหัดครูควรมีศูนย์วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษาและวิชาต่าง ๆ ที่สอนอยู่ในสถาบันฝึกหัดครูโดยพร้อมเพรียง เพื่อให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ใ้ช้ขอยืม ไปใช้ในการสอนและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป แผนภูมิ แผนที่ต่าง ๆ เพื่อวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาคด้วย และถ้าเป็นไปได้ก็ควรจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ (mobile unit) เพื่อให้บริการแก่วิทยาลัยครูต่าง ๆ ด้วย

ข้อเสนอแนะต่อสถาบันฝึกหัดครู

1. สถาบันฝึกหัดครูควรจัดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคม-ศึกษาและวิชาอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษา เพื่อฝึกให้นักศึกษา ได้เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วิทยาลัยควรส่งอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษามารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชานี้ เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่และแนะแนวแก่อาจารย์และนักศึกษาต่อไป

3. วิทยาลัยควรมีคณะกรรมการชุดหนึ่งที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย และติดตามผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. วิทยาลัยควรมีห้องสังคมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ครอบคลุม เช่น หนังสือเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ซึ่งอาจจะซื้อหรือขอจากสถานที่ราชการ องค์กร ภาครัฐ หน่วยงาน และสถาบันต่าง ๆ นอกจากนี้ควรมีห้องฉายภาพยนตร์ ฟิล์มสกริป หอสำหรับจัดนิทรรศการและการแสดงต่าง ๆ ตลอดจนมีอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษาอื่น ๆ อย่างเพียงพอ

5. วิทยาลัยควรจัดงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาต่าง ๆ และเพิ่มงบประมาณให้ห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษา เพื่อจะได้จัดหาหนังสือและอุปกรณ์การเรียนการสอนไว้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานคอยให้การแนะนำและบริการอยู่ตลอดเวลา

ขอเสนอแนะต่อผู้บริหาร

1. ผู้บริหารของวิทยาลัย ควรจะเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิชาสังคมศึกษาที่มีต่อการศึกษาและการดำรงชีวิตในสังคม ควรถือว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นนโยบายสำคัญอันหนึ่งของการให้การศึกษา จึงควรให้การสนับสนุนแก่ครูอาจารย์และนักศึกษาให้มีการจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ให้มากขึ้นกว่าที่ทำกันอยู่

2. ผู้บริหารและหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา ควรจัดให้มีการประชุมระหว่างครูอาจารย์ ในหมวดวิชาสังคมศึกษาโดยสม่ำเสมอ เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์วิธีการจัดและการวัดผล ตลอดจนการติดตามผลงานที่จัดเพื่อพิจารณาขอบกพร่องต่าง ๆ และหาวิธีที่จะป้องกันและแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. ผู้บริหารควรสนับสนุนโดยการส่งอาจารย์ไปรับการอบรมและสัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชานี้ หรือเชิญศึกษานิเทศก์และผู้บริหารคุณวุฒิมาบรรยายหรือสาธิตให้ครูอาจารย์และนักศึกษากู

4. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับชั่วโมงการสอนของครูอาจารย์ โดยจัดให้พอเหมาะไม่มากหรือน้อยจนเกินไป เพื่ออาจารย์จะได้มีกำลังใจและให้ความสนใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น เพราะถ้ามีภาระหน้าที่มากเกินไปก็จะละเลยไม่ให้ความสนใจในการจัดกิจกรรม ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการศึกษาได้

5. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยตนเอง โดยจัดอาจารย์ที่มีความรู้ดีในค่านีไว้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพื่อจะได้จัดอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา

1. อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาคควรเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชานี้ และส่งเสริมให้อาจารย์ในสายวิชาได้จัดโดยสม่ำเสมอ โดยพยายามศึกษาวิธีการจัดที่ได้ผลดี ตลอดจนความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา และพยายามติดต่อกับแหล่งวิชาการต่าง ๆ ในชุมชนในอันที่จะทำให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาคควรจัดการประชุมอาจารย์ในสายวิชาเดียวกันโดยสม่ำเสมอ เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการจัด การวัดผลและติดตามผลงาน เพื่อประมวลไว้แก้ไขและปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมด้วย
3. อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ควรจะมีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา และพยายามจับบทเรียนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงของสังคมในปัจจุบัน และต้องจัดให้เหมาะกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน และความสนใจของผู้เรียนด้วยเพื่อการเรียนการสอนวิชานี้จะได้บรรลุผลตามที่วางไว้
4. อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนและจัดกิจกรรมให้มากที่สุด เพราะกิจกรรมจะบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาด้วย อาจารย์ควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ในสิ่งที่นักศึกษาสงสัยหรือเป็นปัญหาเท่านั้น ไม่ควรทำตนเป็นคนที่อำนาจเหนือนักศึกษาจนเกินไป
5. กิจกรรมที่อาจารย์จะจัดจะต้องสอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาส่วนใหญ่ โดยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็น ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้จักหน้าที่การรับผิดชอบ และส่งเสริมความสามัคคีและอยู่ใก้กันในสังคม ตลอดจนให้มีประสบการณ์ตรงและความรู้เพิ่มขึ้น เช่นการอภิปราย โต้วาทิ การเขียนวิทยากรมาบรรยาย การศึกษานอกสถานที่ การทำงานเป็นกลุ่ม การพัฒนาชุมชน การจัดนิทรรศการต่าง ๆ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงเวลาและความประหยัดด้วย

6. อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาควรแนะแหล่งวิชาการและจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้เพื่อให้นักศึกษาได้ยืมและใช้บ้าง เพื่อจะได้ร่วมกันจัดกิจกรรมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

7. อาจารย์และนักศึกษาคควรร่วมมือกันจัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้หาทางแก้ไขและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป และอาจารย์ควรบันทึกผลงานการจัดทุกครั้ง เพื่อจะได้ศึกษาและหาทางแก้ไขและเสนอต่อผู้บริหาร ในอันที่จะศึกษาและสนับสนุนให้จัดกิจกรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษา

1. นักศึกษาคควรให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจและสนใจที่จะร่วมทำงานเป็นหมู่ เพื่อให้ผลของการเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

2. นักศึกษาคควรให้ความร่วมมือกับชุมนุมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยจัดขึ้น โดยสมัครเป็นสมาชิกของชุมนุมที่ตนสนใจและมีความสามารถ ความถนัด เพื่อการจัดกิจกรรมจะได้ผลดียิ่งขึ้น และพยายามแสดงความสามารถที่ตนมีอยู่ในทางที่ถูกด้วย

3. พยายามใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จากห้องสมุด การติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ เอกสาร วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ และการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

4. พยายามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อที่จะได้จัดและแก้ไขให้การจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อชุมนุมต่าง ๆ ในวิทยาลัย

1. ชุมนุมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยได้จัดขึ้นควรมีการจัดกิจกรรมโดยสม่ำเสมอ และมีการประกาศหรือเร้าความสนใจของนักศึกษาเพื่อที่จะได้ให้ความร่วมมือในการจัดให้ได้ผล และมีการแสดงผลงานให้ทุกคนได้เห็นเสมอ

2. ทุกชุมนุมควรร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน เช่น ชุมนุมสังคมศึกษาจัดร่วมกับชุมนุมภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและชุมนุมอื่น ๆ ได้ ไม่ควรมีการแบ่งแยกกันระหว่างนักศึกษา

3. ชุมนุมต่าง ๆ ควรจะมีการปรึกษาหารือกันระหว่างสมาชิกของชุมนุมเพื่อจะไ้ร่วมกันจัดและวัดผลงานที่ไ้ทำร่วมกัน จะได้ศึกษาข้อบกพร่องและหาทางแก้ไขอยู่เสมอ

4. ชุมนุมต่าง ๆ ควรจัดใ้มีการประกวดและสาธิตวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตลอดจนอุปกรณ์ประกอบการสอนใ้มากขึ้น เพื่อบริการแก่นักศึกษาที่ จะ ต้องออกฝึกสอนโดยนักศึกษาช่วยกันทำ ตลอดจนเป็นแหล่งวิทยาการของนักศึกษาด้วย

5. กิจกรรมที่ชุมนุมจัดควรส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย เช่น ฝึกใ้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของแต่ละบุคคล ฝึกใ้รู้จักคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามการทำงานเป็นกลุ่ม และการเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกใ้รู้จักการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่อยู่รวมในสังคมเดียวกัน เช่นการบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ

6. ชุมนุมจะต้องมีระเบียบที่รัดกุมและมีกรรมการจัดควบคุมเรื่องการเงิน ตลอดจนมีการแสดงผลงานที่จัดและการใช้จ่ายใ้สมาชิกทราบอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะต่อผู้ปกครอง

1. ผู้ปกครองของนักศึกษาควรใ้การสนับสนุนและส่งเสริมใ้นักศึกษาไ้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยจัดขึ้นด้วยความเต็มใจ เพื่อนักศึกษาจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. ผู้ปกครองที่ใ้มีความรู้ความสามารถเฉพาะอย่าง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในชุมนุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ก็ควรจะใ้ความร่วมมือกับวิทยาลัยในอันที่จะ เผยแพร่ความรู้ของนใ้กับอาจารย์และนักศึกษาด้วยความเต็มใจ
3. ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีอาจสละทรัพย์สิน สิ่งของ เพื่อเป็นทุนของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาก็ได้ เพื่อแสดงใ้นักศึกษาและอาจารย์เห็นว่า ตนก็พร้อมที่จะใ้การสนับสนุนและส่งเสริมในสิ่งที่ดี

ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่ จะ ทำการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาคเฉพาะแห่งด้วย เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยท่านองนี้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงบ้าง เพื่อจะได้นำผลมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพขึ้น

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในแต่ละวิทยาลัย เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรม ปัญหา และอุปสรรค เพื่อจะได้นำผลมาแก้ไขและปรับปรุงให้ดีขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และสนองความต้องการของนักศึกษาด้วย

4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาอื่น ๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

5. ก่อนที่จะทำการวิจัยเรื่องท่านองนี้ ควรจะตั้งจุดหมายว่า จะต้องการตัวอย่างประชากรจากที่ใด แล้วก็ทำการสอบถามที่นั่นก่อนว่า มีจัดกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อจะได้นำมาสร้างแบบสอบถามที่ถามในสิ่งที่ตัวอย่างประชากรได้ปฏิบัติจริง ๆ จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย